

Organisace malých pěších jednotek podle francouzských názorů.

V dubnovém čísle VR. 1936 byla uveřejněna diskuse o organisaci malých jednotek francouzské pěchoty. Prosincové číslo francouzské Revue d'infanterie 1936 přináší další názory na tuto otázku, které zde opět shrneme.

Kritiky francouzského CŘ. pro pěchotu lze rozdělit do tří kategorií: první, separatisté, jsou pro to, aby prvky palby a pohybu v pěší četě byly od sebe odděleny (asi tak, jak tomu bylo v německé armádě před zavedením lehkého kulometu); druzí jsou přívrženci dosavadního stavu (konservativní), ač navrhuji některé změny ve znění CŘ.; třetí pak chtějí zlepšit dosavadní stav bez nějakých velikých změn; jde jim hlavně o seskupení úderníků, zvýšení jejich počtu a lepší organisaci velení v družstvu.

I. Separatisté.

Plukovník Deslaurens v článku „O složení družstva“ píše: Úloha velitele družstva, jak ji určuje ČŘ., přesahuje možnosti tohoto velitele. Nemůže „koordinovat palbu a pohyb“. Jeho úloha by měla být omezena buď jen na vedení palby nebo na udržování pohybu vpřed. Proto by měla mít pěší četa družstvo střelecké a družstva úderná.

Podle ČŘ. je hlavní úlohou velitele družstva řídit za všech okolností palbu družstva, strhovat družstvo kupředu.

Může velitel družstva plnit tento dvojitý úkol? V útočném boji hlouček kulometný a hlouček úderný budou často velmi roztaženy do šířky. Lehký kulomet (l. kul.) zůstane tak dlouho v palebném postavení, dokud nebude nucen se přemístit: a) buď aby mohl účinněji podporovat postup, b) nebo při zteči, c) nebo bude-li nutno přejít z učlenění útočného do učlenění obranného. Ale úderníci, roztažení do šířky, budou se snažit prosakovat do prostorů nepřítelem nepostřelovaných. Tím se družstvo často roztáhne i do značné hloubky. Kde bude v této hluboké sestavě velitel družstva a jakou bude mít úlohu? Bude buď u úderníků nebo u kulometu a musí zanedbat jeden ze svých dvou úkolů. Z toho autor soudí, že úloha velitele družstva přesahuje rámec jeho možností, a všimá si útočného boje družstva se stanoviska mohutnosti palby, postupu, zranitelnosti a výcviku velitelů družstev.

Mohutnost palby. Velitel družstva má podle ČŘ. řídit palbu všech zbraní družstva. Hlavní je ovšem l. kul., ale pušky, granáty, granátometry mají také velký význam. Bude-li velitel družstva jen u jednoho z hloučků, musí nezbytně zanedbávat druhý a palba nebude mít maximální výkonnost. Bylo by možné zvětšit palebnou sílu družstva, kdybychom zrušili četné pomocníky a ponechali u l. kul. jen jediného specialisovaného; ostatní by bojovali jako úderníci a nekupili by se u l. kul., což tuto zbraň nejvíc prozrazuje. Střelivo pro l. kul. by bylo rozděleno mezi všechny úderníky; specialisovaný pomocník by si vyžádal vždy střelivo u nejbližšího úderníka.

Postup vpřed. Družstvo půjde dopředu jen tehdy, bude-li strhováno svým velitelem; tuto úlohu nelze přenést na někoho jiného. Ale vzhledem k své dvojitě úloze mohl by někdy velitel družstva nepostupovat se svými čelními vojiny.

Zranitelnost. Snahou je dosáhnout výcvikem toho, aby se bojovníci rozptýlili v terénu bez jakékoli snahy o vyřízení. To je však velmi těžké: na jedné straně se bojovníci instinktivně drží pohromadě, na druhé straně velitel chce mít vojáky pohromadě, aby jim mohl lépe velet. Dokonce ČŘ. sám podává údaje, které mluví proti rozptýlení; na jednom obrázku je 9 mužů z 12 seskupeno na ploše 16×16 kroků; v útoku předvídá družstvo rozčleněné na ploše 50×50 metrů. Ve skutečnosti bude vzdálenost mezi hloučkem kulometným a úderným často větší než 100 m. To sice zmenší zranitelnost družstva, ale velitel mu nebude moci velet.

Výcvik velitelů družstev. ČŘ. je si sám vědom obtížnosti úlohy velitele družstva a vyjadřuje to i v předmluvě. Za války budou veliteli družstev záložníci. Moderní boj však vyžaduje, aby to byli skuteční taktikové, způsobili koordinovat palbu velmi rozmanitých zbraní. Podle zkušeností mírového výcviku si nesmíme činit iluze o způsobu, jakým bude družstvu veleno na počátku války. Proto je třeba usnadnit

velitelům družstev jejich úlohu a specialisovat družstva na úderná a kulometná. Tím se usnadní a zdokonalí i výcvik.

Podle těchto úvah navrhuje autor tuto organizaci pěší čety:

3 družstva: dvě úderná a jedno kulometné o 3 l. kul. Podrobné složení: velitel, zástupce, velitel granátníků, spojka, pozorovatel. Úderné družstvo: velitel, 2 velitelé hlouček, 8 úderníků, 2 granátníci; všichni úderníci by měli střelivo pro 1. kul. Družstvo kulometné: velitel, 3 hloučky kulometné po 1 veliteli, 1 střelci, 1 nabíječi, 1 pomocníku. Celkový počet čety: 1 velitel, 4 četaři, 8 desátníků (svobodníků), 31 vojáků.

*

Autor I. R. vychází ze zásad, že

1. četa má být základní jednotkou pěchoty,
2. puškový granátomet má být nahrazen výkonnějším granátometem,
3. kulometných jednotek je u pěchoty příliš mnoho a měly by být redukovány ve prospěch úderníků a jednotek zbraní se strmou drahou, jež jsou zbraněmi ofensivními.

Navrhuje tudíž toto složení pěší čety:

dvě poločety, jedna kulometná, jedna úderná; k tomu 1 zástupce, 1 pozorovatel, 1 spojka.

Poločeta kulometná: 2 hloučky kulometné (1 střelec, 1 nabíječ, 1 pomocník), 1 hlouček tří pomocníků.

Poločeta úderná: 2 hloučky po 3 údernících, 1 hlouček tří granátníků.

Celkem: 3 četaři (2 velitelé poločet, 1 zástupce), 4 desátníci (svobodníci) velitelé hlouček, 20 mužů.

Složení pěší roty by se nezměnilo: 4 čety bojové, 1 četa velitelská, k tomu 1—2 doprovodné moždíře 60 mm, což by dávalo počet asi 147 mužů.

*

Por. v zál. T o u p a n g e navrhuje rovněž návrat k starému systému dvou poločet, ale na rozdíl od jiných chce mít poločety n e s t e j n ě h o složení.

1. poločeta: velitel, družstvo úderné (1 velitel, 9 vojáků), družstvo kulometné o 2 l. kulometech (1 velitel, 2 střelci, 2 nabíječi, 4 pomocníci).

2. poločeta: velitel, družstvo kulometné (2 l. kul.) jako nahoře, družstvo granátnické (velitel, 5 granátníků, pozorovatel, spojka).

Celkem u pěší čety: velitel, 3 četaři (z nich jeden zástupce), 4 desátníci (svobodníci), 32 mužů, místo dosavadních 4 četařů.

Byl by tedy stejný počet desátníků (svobodníků) a vojáků, o 1 l. kul. víc, stejný počet střeliva (4000 místo 3975) a, což je hlavní, o jednoho četaře méně.

II. Konservativní.

Cmdt. M a r n h a c: „Úvahy o pěším družstvu“.

Každý manévru v útočném boji záleží v tom, dopravit vojsko z bodu A do bodu B s nejmenšími ztrátami, v nejkratší době, s nejmenší námahou. V obraně jde o to uchovat jednotku co možná netknutou, s veškerou mohutností palby. Základem manévru pěchoty je tedy pohyb, těsně spjatý s mohutností palby a nezranitelností. Autor zkoumá ČR. se stanoviska pěšího družstva a právě uvedených pojmů.

Podle ČR. se v družstvu všechno točí kolem samočinné zbraně. Uvnitř družstva se nemanévruje. Důležité je, že se úkol družstva nezmění, i když samočinná zbraň zmizí. Dostává však vždy úkol, který plní samočinná zbraň, kdežto ostatní zbraně jí pomáhají v splňování úkolu družstva.

Autor studuje kriticky ustanovení ČR., jež předepisují družstvu určité tvary (tedy schema), ač jinak zdůrazňují, že v boji nemá družstvo předepsaného tvaru. Dospívá k závěru, že:

družstvo má zůstat v zástupu co nejdéle; rozvinout se má jen výjimečně (překročení pozorovaného hřbetu, zteč, obsazení lineárního krytu, využití palby jednotlivců, není-li v terénu v úběc krytu a skrytu);

skupina tří lidí (triplet) kolem samočinné zbraně musí zmizet (nebezpečí prozrazení);

přechod z tvaru do tvaru podle požadavků situace. Pro to není pravidla, ani předepsaných rozstupů a vzdáleností;

střelecké prvky pro l. kul. může zpravidla určit jen velitel družstva. Velitel čtyř může nařídít zahájení palby jen zřídka.

Konečně a zvláště velení družstvu vyžaduje iniciativy, pružnosti a využití terénu. Žádné schema nemůže v tomto směru nahradit výcvik velitele a vojínů.

*

Cdt. de Lacoste de Laval: „Studie o organisaci a výbroji malých jednotek pěchoty.“

Autor zastává názor, že dosavadní pěší družstvo úplně vyhovuje. Je třeba jenom toho, aby granátníci byli z družstva vyňati a stali se orgánem čtyř.

Ježto podstatou družstva je zajistit činnost samočinné zbraně, je třeba pozměnit výstroj a výzbroj pěšáka:

a) Četař velitel družstva: samočinná pistole velké výkonnosti (druhu Parabellum), 1 nůžky, 2 zásobníky pro l. kul., 27 nábojů do pistole, 1 dýka.

b) Desátník (zástupce) nebo svobodník: samočinná pistole, 4 zásobníky pro l. kul., 27 nábojů do pistole, 1 dýka.

c) Střelec: l. kulomet, 3 zásobníky, samočinná pistole se 27 náboji.

d) Nabíječ: samočinná pistole, 13 zásobníků, 27 nábojů do pistole, dýka.

e) 3 pomocníci: puška s bodákem, 13 zásobníků, 32 nábojů do pušky.

f) 1. úderník: puška s dalekohledem, 120 nábojů, bodák.

g) 3 úderníci: puška s bodákem, 1 zásobník pro l. kul., 90 nábojů do pušky, 3 granáty.

Družstvo v palebném sledu by tedy mělo: 1 l. kul. se 64 zásobníky (1600 ran), 7 pušek (486 ran), 4 pistole (108 ran) místo dosavadních 1325 ran pro l. kul., 630 nábojů pro pušky a 54 do pistole.

Zavedením pušky s dalekohledem v rukou výborného střelce by se dosáhlo značných výsledků, které byly zjištěny už r. 1914.

Organisace čtyř. Téměř stejná jako dosud: velitel, 3 družstva, družstvo velitelské (velitel, zástupce velitele čtyř, spojka, pozorovatel, 6 granátníků — z nich jeden velitel). Granátníci by mohli být v budoucnu vybaveni dokonalejšími granátometry. Sloučení granátníků v granátnické skupení jednou provždy v rukou velitele čtyř má podle autora velké výhody.

*

Npor. Morin: „Poznámky o pěší četě.“

Dnešní četa prý vyhovuje, dá se jí snadno velet, jen když se správně užije jejich prostředků a jedná-li se v duchu ČŘ.

V přibližování zahrnuje autor tvary rozčleněné do šířky (trojúhelník, družstva vedle sebe) a připouští jen družstva za sebou, vedená velitelem čety a zajištěná vpředu několika úderníky, vzatými třeba ze všech družstev a velenými zástupcem velitele čety. Jakmile musí četa pálit, rozvine se v posledním krytu podle rozkazu velitele čety. Velitel čety rozvine nejprve jedno družstvo, jemuž dá palebný úkol; s dvěma ostatními postupuje (družstva za sebou) nejjvhodnější cestou tak dlouho, až je nucen zasadit druhé družstvo k palbě. Pokračuje pak s třetím, dokud vůbec bude postup možný. Nelze-li ještě provést zteč, počká, až 1. družstvo (které slyší palbu obou ostatních) samočinně postoupí cestou 2. a 3. družstva a umístí se u velitele čety k jeho dispozici. Zteč se provede družstvem pod ochranou palby dvou ostatních a palby granátnického skupení. Je nezbytné, aby se zteč provedla jednotkou mající 1. kul., aby se dobytý cíl udržel proti nepřátelskému protiútoku. Ostatní družstva dosáhnou rovněž cíle co nejdříve.

III. Umírnění.

Tato kategorie je nejpočetnější. Všichni si přejí:

aby se vojíni nehromadili kolem samočinné zbraně a aby velitel kulometného hloučku nebyl jen virtuosem v odstraňování poruch 1. kul.;

aby se úderníkům skutečně velelo v družstvu, někdy i v četě;

aby počet úderníků v družstvu byl zvětšen aspoň o jednoho, ježto počet pomocníků lze zmenšit zavedením lepšího výstroje a zásobovacích tančíků.

Gen. Maignan píše:

Především je třeba zlepšit doplňování pěchoty a nezařadovati k ní jen „odpadky“. Přeje si, aby každý voják byl zprvu pěšákem po 6 měsících výcviku. Táže se pak, je-li vskutku tak těžké velet družstvu a jsou-li poddůstojníci po té stránce tak nedostateční, jak se často tvrdí. Jisté je, že velet pěšímu družstvu je těžší než velet na př. dělu, poločetě tanků a p. Proto mnozí autoři (gen. Barrard — viz VR. duben 1936) navrhnou: rozdělit orgány palby a pohybu, zmenšit normální frontu čety. Gen. Maignan je proti tomuto snížení fronty čety, naopak, vzhledem k zvětšení palebné síly možno frontu rozšířit ze 150 m na 200—250 m v přibližování, ze 100 na 150 m v útoku. Zabránilo by se tím hromadění v terénu a dala by se možnost jednotkám 2. sledu zasáhnout palbou ve spěchu jednotek 1. sledu.

Rozdělením orgánů palby od orgánů pohybu se nic nezlepší.

Velitel čety by musil velet zase třem podřízeným. Dnes je v přibližování a v útoku nejjvzdálenější družstvo asi 80—100 m od velitele čety. Zvětší-li se fronta o třetinu, nevzroste tím tato vzdálenost o mnoho, ale podle navrhovaného systému by byla často 150 m i víc. Spojení velitele čety s podřízenými by bylo horší, nedalo by se velet hlasem, nýbrž jen spojkami, což je nejisté.

Veliteli úderného družstva by se úloha neusnadnila, naopak, ztížilo by se velení palby jednotlivců rozptýlených na široké frontě proti nepřátelské samočinné zbraně, pálící na 700—800 m.

Velitel družstva kulometného by byl ovšem ve výhodě; mohl by snadno soustředit palbu svých l. kul. Jak by však volil cíl? Jak by uvědomil úderníky o své volbě? Mohl by dokonce vůbec střílet, aniž by je ohrozil?

Gen. Maignan proto soudí, že celé zlo dosavadních návrhů je právě ve snaze oddělit střelce od úderníků i v rámci družstva a navrhuje, aby celé družstvo bylo naprosto sjednoceno:

- zrušit úplně rozdíl mezi úderníky a pomocníky;
- dát všem jednotnou výzbroj a stejný výstroj;
- zmenšit počet obsluhy l. kul. na dva lidi: střelce a nabíječe;
- udělat ze zástupce velitele čety skutečného zástupce.

Co se týče granátníků, je přirozené seskupit je v boji u čety, ale je zbytečně zatěžovat jimi mimo boj velitelské družstvo (roj).

Velet družstvu nebude těžké, bude-li se dbát těchto jednoduchých pravidel:

- až do 1200 m od nepřítele (jakmile svou přítomnost projeví) jdou úderníci před l. kulometem (oči!);
- od 1200 do 600 m jde l. kul. před úderníky, neboť prakticky střelí sám;
- od 600 m střelí celé družstvo (a ne až od 400 m);
- velitel družstva je u té části, která má hlavní úkol; u zbytku je zástupce;

družstvo je celek; jediným jeho manévrem je využít terénu a dopravit veškerou svou palbu co nejrychleji a co nejbliž k nepříteli.

K zahájení palby nepotřebuje l. kul. pomocníků; ti slouží jen k zásobování. Proto na vzdálenost větší než 600 m od nepřítele obsahuje první sled: velitele družstva, střelce, nabíječe. Zbytek je vzadu (30, 50, 80 m), aby nepřilákal pozornost k samočinné zbraní.

*

Cdt. Maunier-Condoyer nechce nic měnit na dosavadní vyhovující organizaci družstva a čety, zato však žádá změnu organizace pěší roty: rota už může manévrovat na frontě dosti široké a potřebuje kromě l. kul. ještě jiných palebných zdrojů: těžší kulomet anebo lehkou doprovodnou zbraň, zvláště při dnešní taktice palebných základen, kdy velitel praporu zabírá všechny těžké kulometry zpravidla pro svůj manévr.

*

Cpt. Paquette polemizuje s názorem, že je třeba veliteli čety vrátit zase jeho velitelskou funkci a nepřenechávat vedení boje velitelům družstev. Připomíná, že zavedení družstva jakožto základní pěší jednotky je právě jedním z hlavních důsledků trpkých válečných zkušeností. Tato malá jednotka tvoří celek, který může být ještě na frontě 50 m ovládnut hlasem anebo znamením. Za dnešních poměrů nemůže velitel na bojišti už přímo velet jednotce roztažené na frontě větší než 50 m. Nebylo by tedy logické, aby se přímé velení v palebném sledu centralisovalo u čety (je ostatně nemožné) jen proto, že je tam starší velitel. Naopak by logika žádala, aby družstvům veleli zkušenější poddůstojníci.

Ostatně dnešní velitel čety není tak bezmocný, jak se tvrdí. V praxi jde s družstvem, které má nejdůležitější úkol. Ostatní družstva se řídí

na základě rozkazů velitele čety podle družstva vedoucího. Zahájení palby se nedá o b e c n ě centralisovat u čety, neboť podstatou úlohy družstva je tlačit se kupředu, a když už to bez palby nejde, pomáhat si palbou. Tento okamžik nastane zpravidla v různou dobu u každého družstva.

Jediná změna by byla v tom, dát řádného velitele úderníkům, potom nedělit družstvo na dva hloučky, nýbrž považovat je za jednotný celek.

*

Kapitán R e n o u ve snaze jednak vyhovět požadavkům vysloveným gen. Barrardem, jednak co nejméně změnit dosavadní ČŘ., navrhuje toto složení pěší čety: 3 stejná družstva po 12 mužích; třetí družstvo by v útočných akcích bylo co nejdéle v z á l o z e (záloha palby, lidí, materiálu, střeliva) a obsahovalo by všechny granátníky čety a eventuálně úderníka ozbrojeného puškou proti ÚV. Kromě toho by měla četa velitelský hlouček (1 desátník k dispozici velitele čety, pozorovatel, spojka, 1 četař — poddůstojník za frontou). Celkem 40 mužů a poddůstojníků. V jednotlivých družstvech zmenšuje autor kulometný hlouček (jen 2 pomocníci), aby zmenšil jeho zranitelnost. Manévr čety si představuje tak, že by zpravidla byla 2 družstva v 1. sledu vedle sebe, třetí by bylo vzadu v záloze velitele čety.

*

Mjr. P o p h i l l a t rovněž nechce změnit dnešní družstvo a vyslovuje požadavek, aby výzbroj byla co nejvíc zjednodušena.

Ponechává družstvo o 12 mužích a považuje je také za celek. Výzbroj musí být j e d n o t n á (to proto, že u francouzské pěchoty je jiné střelivo do l. kul. a jiné do pušek). Výstroj se má skládat ze tří částí: jednu nese voják na pochodech, mimo boj, má být lehká; druhá se mimo boj vozí na trénu a přidá se k první, jakmile už vozy nemohou následovat hned za pěchotou; třetí část konečně je pro odpočinek a ubytování a vozí se na nákladních autech.

*

Řadu studií uzavírá známý i u nás plk. G é r i n článkem o organizaci ČŘ. a duchu francouzské pěchoty dneška.

Zavedením l. kul. byl rozřešen protiklad palby a pohybu. L. kul. slučuje v sobě výkonnost kulometu s pohyblivostí obyčejného pěšáka, může být obsluhován jednotlivcem a pronikat kupředu jako úderník. Každá jiná zbraň, která to nedokáže, musí být považována za „těžkou“. U takové není sloučení palby a pohybu, nýbrž b u d' palba n e b o pohyb. Jednotky palby a jednotky pohybu jsou od sebe odloučeny teprve na stupni pěšího praporu.

Je však v e l k ý o m y l, odlučujeme-li s t ř e l c e od ú d e r n í k ů, ať už v družstvu nebo v četě. To má za následek, že čelní sled, od kterého chceme, aby stůj co stůj pronikal kupředu, pozbývá onoho p ř í r ů s t k u palebné síly, kterou jsme mu chtěli dát zavedením l. kul. Ostatně družstvo se zrodilo na skutečném bojišti a po trpkých válečných zkušenostech, proti kterým se sebe „úspěšnější“ pokusy mírové úplně ztrácejí. Také učlenění čety na 3 družstva dokonale vyhovuje.

Je-li nevýhodné zatěžovat pěší jednotky čelního sledu v útoku „těžkými“ zbraněmi, je zase velmi doporučitelné utvořit u každé jednotky

(čety, roty, prapory) skupinu „podpůrnou“, bohatě opatřenou zbraněmi pro strmou střelbu (u čet a rot lehkými, u praporu těžkými). Jen tak si pěchota — pomáhajíc si sama — rozřeší obtížný problém přímé podpory (t. j. podpory a posteriori) na odpory, které se objeví znenadání během postupu a obyčejně na poměrně malou vzdálenost. Nejlepší zbraní proti takovým odporům je tank, kdežto dělostřelectvo se hodí spíše k přímé podpoře a priori.

Plk. Gérin požaduje:

jednotné střelivo v družstvu;

žádné těžké zbraně u „lehkých“ jednotek (družstev, čet, pěších rot);

rotu doprovodných zbraní (rozmanitých a mohutných) u praporu;

prapory o 4 pěších rotách (plus rota doprovodných zbraní);

zesílení plukovní roty přidělením těžkých kulometů (3—4 čety), dalších 1—2 družstev hrubých moždířů, další jedné čety děl 25. Velitel pluku má být s to vytvořit řádné těžiště, chránit s v ý m i prostředky plukovní orgány (SV., trény atd.), aniž si musil vypůjčovat u praporů. Mimo to je třeba plukovních kulometů OPL., neboť OPL. lze řádně o r g a n i s o v a t (jednotně a ne z kousků vzatých od praporů) teprve u pluku. Také dotace pluků zbraněmi OPÚV. je poměrně slabá. Tomu by se dalo pomoci, kdyby byl utvořen u divise prapor těžkých zbraní, zbraní OPÚV. a OPL., z něhož by se jednotlivé pluky event. zesilovaly.

Požadavky na změny v ČŘ.:

odstranit rozdělení družstva na 2 hloučky;

odstranit fetišismus lehkého kulometu a s tím i naprostou služebnost všeho mužstva v družstvu k této zbraní;

odstranit „bojové tvary“ a různé „příklady“ s jejich zjednodušující geometrií;

odstranit, pokud jde o boj, čísla (rozměry) vzdáleností, mezer, front, hloubek;

odstranit „vzory“ rozkazů.

Rozlišovat jasně, co je rázu t e c h n i c k é h o (řemeslného) od toho, co je b o j o v é. První může být vyjádřeno kategoricky, kdežto druhé musí být řečeno všeobecně, aby velitelé měli možnost rozhodovat se samostatně podle situace a okolností v každém konkrétním případě.

Hlavní však je předělat d u c h a b o j o v é d o k t r i n y.

Gérin praví: Ve snaze o dosažení co nejmohutnější palby jsme se dali svést k tomu,

že jsme zapomněli, že palba je jen p r o s t ř e d e k, nikoliv ú č e l;

že nemluvíme o č l o v ě k u, ale o zbraních;

že jsme celou organizaci, doktrinu, celý způsob boje postavili na myšlence uvést v činnost určitou p a l e b n o u s e s t a v u;

že jsme pojmenovali „palebným sledem“ to, co je ve skutečnosti „sledem pohybu“;

že jsme zanedbali terén a jeho využití, abychom zachovali „tvar“ nevhodnější pro palbu;

že k udržení plnosti palby, souvislosti palby atd. jsme vzkřísili strašáka „vyřízení“ a zapomněli na pojem s m ě r u.

Je nezbytně třeba vzkřísit význam ú d e r n í k a a ú t o č n é h o e l á n u. To neznamená návrat k omylům z r. 1914. Naopak je třeba:

co nejdokonalejšího s t ř e l e c k é h o v ý c v i k u (to, co se proň dnes dělá, naprosto nestačí);

co nejdokonalejšího výcviku v užívání palby, ve vedení palby; dokonalého výcviku v boji proti nepřátelské palbě: umění využívat do krajnosti terénu.

Konečně je třeba decentralisovat a k tomu cíli zdůraznit význam velitele. Organizace není konec konců nic jiného než organizace velení. Jednotka se tvoří a udržuje kolem velitele, nikoli kolem zbraně. Ideální jednotkou schopnou přijímat přímo rozkazy a ihned je provádět pod přímým vlivem osobnosti velitelovy je družstvo. Čím jdeme výš, tím obtížnější je přenos vůle velitele na podřízené. Tam musí vyšší velitel spoléhat na iniciativu podřízených, na jejich rozmanité osobnosti, počítat s různými charaktery a temperamenty. Nelze proto pro koordinaci úsilí vymyslet nějaké jednotné formulky, nýbrž naopak počítat s osobitostí velitelů a pěstovat ji.

Pěchota u nás a v cizině.

Kapitán děl. Karel Gruncl:

Všeobecnosti z německých zkušeností v horské válce v Macedonii 1917.

(Podle německých pramenů.)

Charakteristika oblasti bojů.

Boje 11. německé armády v Macedonii byly vedeny v holé horské a chudé krajině, jejíž vrcholky a hřebeny dosahují výšky od 800—1000—1500 m. Nejvyšší hory Peristeri a Kajmakčalan dosahují výšky 2500 m, mají tudíž již ráz velehorský.

Horská pásma jsou většinou holá, jen zčásti pokrytá pastvinami a nízkými křovisky. Dlouhé horské hřebety se střídají s příkrými skalisky. Široká údolí a hluboké vodní výmoly přetínají na mnohých místech tuto horskou pustinu. Četné dominující kopce a hřebety umožňují daleký výhled. Je tu však také velmi mnoho vysokých a srázných stěn, které zase výhled znemožňují a omezují výstřel jen na nejbližší vzdálenost. Ostré skalnaté hřebety se tu střídají s širokými a hlinitými, ve vyšších polohách místy i bažinatého rázu. Mezi horskými hřebety se asi ve výšce 600 m prostírá rovina bitoljská, což je vlastně naplavenina řeky Karasu (též zv. Crna reka — přítok Vardaru) a četných menších říček do ní se vlévajících. Zbytky lesů jsou téměř zcela zničeny. Jen na obou křídlech 11. něm. armády bylo trochu lesů, zato však na větší části tehdejší fronty nebylo vůbec porostu. Osady jsou tu velmi chudé, chaty uplácené z bláta a z hlíny. V celém kraji bylo jen velmi málo kamenných kostelíků a kamenných staveb. Proto také ubytování bylo tu velmi obtížné a vojska musila téměř vždy tábořit pod širým nebem. Jediným místem v celé oblasti s větším počtem zděných domů byl Prilep.

Klima v údolí je poměrně mírné, ale zato na horách velmi drsné, s častými mlhami. Dlouho trvajících dešťů a vánice na horách byly velkým nepřítelem vojsk. Rozdíly teploty mezi dnem a nocí jsou veliké.

Přísuny a zásobování.

Úžasné obtížné dopravní poměry vtiskly bojům v Macedonii zcela jiný ráz, než měly boje na jiných frontách. Každý přesun jednotek musil být nejprve přezkoušen, zda bude možno postupující jednotky vůbec zásobovat. Německá armáda byla stále mnohem blíže zásobovací základny nepřátelské než základny vlastní, která byla na